

ВІДПОВІДІ
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на рекомендації з галузевої експертної ради щодо подальшого удосконалення освітньо-професійної програми
23307 Переклад із португальської та англійської мов,
перший рівень вищої освіти Бакалавр, спеціальність 035 «Філологія»

Висловлюємо щирю вдячність членам галузевої експертної ради за проведену роботу та надання власної оцінки відповідності освітньої програми «Переклад із португальської та з англійської мов». Надані рекомендації щодо напрямів її розвитку й удосконалення ОП, є цінними, то ж взяті до уваги проектною групою і будуть враховані при реалізації освітньої програми у подальшому.

Критерій	Зауваження ГЕР	Відповідь
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми * Рівень відповідності (експертна група) Рівень В Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В	Ознайомившись з документами, зокрема зі звітом самоаналізу, ГЕР повністю погоджується з рекомендацією ЕГ щодо потреби у висвітленні унікальності ОП, що акредитується. В цьому контексті було б доречним залучити стейкхолдерів до визначення унікальності. ГЕР розуміє, що дана ОП єдина в Україні, та у звіті самоаналізу не згадується родзинка, необхідність такої ОП.	З таким зауваженням ми не погоджуємося, оскільки навіть члени ГЕР зазначають, що вона є єдиною в Україні, тобто вже за визначенням є унікальною, а потреба в такій ОП зумовлена саме тим, що португальська мова є однією з найрозповсюдженіших у світі (шоста за кількістю мовців), офіційна мова 8 країн на трьох континентах – відповідно перекладачі, що володіють португальською є затребуваними на ринку праці. З іншого боку, унікальність її полягає ще і в тому, що ґрунтується вона на міцних 50-річних традиціях кафедри, що брала і бере участь в міжнародних проектах з підготовки перекладачів, а до викладацького складу залучено носія мови з Португалії, самі викладачі - кандидати, доценти та професор, є водночас практикуючими перекладачами. Щодо залучення стейкхолдерів, то така практика вже є, адже один із стейкхолдерів, а саме Енріке Менезиш Альбукерке залучений до викладання (0,5 ставки) і систематично бере участь у засіданнях кафедри. Планується в подальшому залучення до такої участі й інших стейкхолдерів.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми * Рівень відповідності (експертна група) Рівень В Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В	Виходячи зі звіту самоаналізу, звіту ЕГ та наданих документів до акредитаційної справи ГЕР рекомендує гаранту та робочій групі переглянути та допрацювати структурно-логічну схему взаємозв'язків між ОК. Було б доречним, вибірково блоки, що подані в структурно-логічній схемі, чітко представити та показати на взаємозв'язки ОК.	Рекомендації щодо удосконалення структурно-логічної схеми ОПП приймаємо і, оскільки вони мають швидше технічний характер, тому структурно-логічну схему взаємозв'язків між ОК доопрацюємо, включивши предмети з вибірково блоків та вказавши їхні зв'язки з ОК. Разом з тим хочемо зазначити, що зміст ОП логічно структурований, збалансований, визначені в ОП обов'язкові ОК та дисципліни вибірково блоків дозволяють досягти заявлених ПРН. Послідовність та логіку вивчення освітніх компонентів забезпечує навчальний план ОПП

Критерій	Зауваження ГЕР	Відповідь
		«Переклад із португальської та з англійської мов».
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання *</p> <p>Рівень відповідності (експертна група) Рівень В Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В</p>	<p>Рекомендуємо привести у відповідність Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність.</p>	<p>Вказана рекомендація ГЕР застаріла. Нова редакція Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність затверджена на засіданні Вченої ради Університету 08.05.2023 року (http://senate.univ.kiev.ua/?p=2322).</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою *</p> <p>Рівень відповідності (експертна група) Рівень В Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В</p>	<p>ГЕР рекомендує вилучити російську літературу зі списку рекомендованих джерел.</p>	<p>Принципово ми погоджуємося з такою рекомендацією й інтенсивно працюємо над створенням власних україномовних підручників та посібників, планується також за допомогою Посольств португаломовних країн поповнити бібліотеку кафедри виданнями з Португалії та Бразилії. Водночас, зазначаємо, що згідно з п.6 Ухвали Вченої ради щодо використання в освітньому процесі Навчально-наукового інституту філології російськомовної літератури (протокол №2 від 22 жовтня 2022 р.) упродовж 2022-2023 н.р. викладач міг використовувати у списку літератури РП навчальних дисциплін російськомовні посібники та підручники вузькофахового спрямування новітніх галузей філології (за умови відсутності альтернативних українськомовних навчальних матеріалів), якщо вони не шкодять національним інтересам України, і за умови роз'яснення наведеної у таких джерелах інформації українською мовою.</p> <p>Стратегічним планом розвитку Університету на 2023/2024 рік передбачене додаткових зусиль із написання україномовних підручників і посібників на заміну російськомовним.</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання</p>	<p>Рекомендуємо здобувачам інформацію щодо академічної доброчесності доносити до відома й шляхом залучення</p>	<p>Питання академічної доброчесності є пріоритетним у КНУТШ і реалізується на рівні університету у нормативних документах: Положення про забезпечення</p>

Критерій	Зауваження ГЕР	Відповідь
<p>здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність *</p> <p>Рівень відповідності (експертна група)</p> <p>Рівень В</p> <p>Рівень відповідності (ГЕР)</p> <p>Рівень В</p>	<p>останніх до вебінарів, семінарів, курсів, відкритих лекцій тощо з даної проблематики.</p>	<p>дотримання академічної доброчесності у КНУТШ (http://senate.univ.kiev.ua/?p=2104), Етичний кодекс університетської спільноти КНУТШ (http://surl.li/rsha), Положення про Постійну комісію Вченої ради з питань етики КНУТШ (http://surl.li/krhw), Положення про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУТШ (http://surl.li/ipst) тощо. В Програмі розвитку кафедри ТППРМ ім. М. Зерова у п.5 «Робота зі студентами» зазначається один з напрямків, зокрема: «донесення основ академічної доброчесності, посилення контролю якості написання та захисту кваліфікаційних робіт, зокрема перевірка на плагіатВід початку навчання у 1-му семестрі бакалаврату студенти слухають лекції зі Вступу до університетських студій ОК2 (за тематичним планом: «Цінності академічної доброчесності у сучасній науці». «Ознайомлення з Етичним кодексом університетської спільноти»), опрацьовують матеріали з дисципліни під час самостійної роботи. Під час написання студентами курсової роботи, курсового проєкту, бакалаврської роботи здобувачі отримують інформацію про академічну доброчесність на консультаціях з науковим керівником, знайомляться з нормативними документами на сайті університету, керуються методичними рекомендаціями. На кафедрі розроблені Методичні рекомендації з написання та захисту кваліфікаційних робіт перекладознавчого спрямування (Фокін С.Б. Київ, 2022). На сайті ННІФ представлена наукова робота Ради молодих вчених та Наукового товариства студентів та аспірантів ННІФ, а також заходи щодо академічної доброчесності, які відбуваються за участі цих організацій https://philology.knu.ua/nauka/filolohiya-xxi-naukova-robota-molodykh/ . Погоджуємося з рекомендацією, проте вважаємо, що в цілому здобувачі отримують достатньо інформації щодо доброчесності як під час занять, так і при спілкуванні з викладачами. Проте, проведення додаткових заходів не завадить.</p>

Критерій	Зауваження ГЕР	Відповідь
<p>Критерій 6. Людські ресурси *</p> <p>Рівень відповідності (експертна група) Рівень В Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В</p>	<p>ГЕР рекомендує систематичний моніторинг НПП стосовно публікаційної активності, зокрема тих НПП, які забезпечують ОП.</p> <p>На нашу думку, залучення до аудиторних занять роботодавців, сприяло б покращенню ОП.</p>	<p>Публікаційна активність викладачів знаходиться в центрі уваги кафедри і входить як до щорічних звітів викладачів так і враховується при укладанні чи переукладанні контрактів. Щодо залучення роботодавців до аудиторних занять, то маємо гарний приклад: один із стейкхолдерів ОП (Е. Менезиш Альбукерке) проводить заняття з ОК, він є співробітником університету (0,5 ставки) інші ж роботодавці не є співробітниками університету і часто у них просто бракує часу для такої роботи, якщо ж вони виявляють бажання, то, безумовно, їм надається така можливість. планові заняття з ОК.</p>
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси *</p> <p>Рівень відповідності (експертна група) Рівень В Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В</p>	<p>Рекомендуємо опитування щодо якості викладання за навчальними дисциплінами та задоволеності організації освітньої діяльності по ОП проводити систематично серед здобувачів. Було здивуванням знайти у звіті здобувачі, що не всім здобувачам відома процедура своєчасного та оперативного розв'язання спірних питань (за результатами опитування здобувачів за 2022 рік). Рекомендуємо систематично ознайомлювати студентів з процедурою своєчасного та оперативного розв'язання спірних питань (зокрема пов'язаних з конфліктами, сексуальними домаганнями, корупцією, дискримінацією тощо).</p>	<p>Опитування щодо якості викладання за навчальними дисциплінами проводиться систематично (два рази на рік, останнє було проведено в травні 2023 року). Разом з тим, систематично відбувається моніторинг потреб та інтересів здобувачів шляхом щорічного опитування UNIDOS (http://unidos.univ.kiev.ua/) на рівні всіх підрозділів Університету, та опитуваннями за кожною з ОП окремо. Щодо питань процедури своєчасного розв'язання спірних питань (зокрема, пов'язаних з конфліктами, сексуальними домаганнями, корупцією, дискримінацією тощо), то в першу чергу маємо наголосити, що самих випадків, зазначених у зауваженнях, не спостерігалося, а студенти рідко цікавлять питаннями які їх не стосуються. Візьмемо до уваги таку рекомендацію ГЕР, котра малоімовірно що знадобиться, проте все ж не буде зайвою.</p>
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми *</p> <p>Рівень відповідності (експертна група) Рівень В Рівень відповідності (ГЕР)</p>	<p>Рекомендуємо запровадити практику анонімного опитування потенційних роботодавців щодо змісту ОП з подальшим обговоренням його результатів на засіданнях кафедри.</p>	<p>Щодо рекомендації про анонімне опитування роботодавців, то ми цілком погоджуємося із самою ідеєю, проте не зовсім впевнені в інформативності такого опитування – валідність залежить від кількості працедавців, які візьмуть участь в опитуванні. Вважаємо доцільним залучати їх до розробки ОП, як це маємо з Енріке Менезиш Альбукерке, котрий поєднує викладання на кафедрі з роботою в Центрі португальської мови та культури імені Камоенса в Києві.</p>

Критерій	Зауваження ГЕР	Відповідь
Рівень В		
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність *</p> <p>Рівень відповідності (експертна група) Рівень В Рівень відповідності (ГЕР) Рівень В</p>	<p>Рекомендуємо пропозиції, рекомендації та зауваження стейкхолдерів оприлюднювати вчасно та не вилучати зі сторінки. Погоджуємось із зауваженням ЕГ щодо моніторингу доступу до всіх посилань, файлів на сторінці ОП для прозорості та відкритості.</p>	<p>За наявності рекомендацій та зауважень стейкхолдерів вважаємо за слушне обговорювати їх, і обговорюємо, та в разі доцільності вносимо до ОП. З рекомендацією оприлюднити таблицю пропозицій стейкхолдерів після громадського обговорення змін ОП ми не погоджуємось, оскільки немає ніде таких вимог, немає ніякої мети в оприлюдненні пропозицій після прийняття рішень. Пропозиції збираються для прийняття рішення, а не для третьої сторони. Щодо доступу до всіх посилань та файлів, то таке зауваження ЕГ було зумовлене суто технічними причинами і вже давно усунуте.</p>